

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 37/26

Luksemburgā, 2026. gada 17. martā

Tiesas spriedums lietā C-258/24 | *Katholische Schwangerschaftsberatung*

Izstāšanās no katoļu baznīcas nevar būt vienīgais iemesls atlaišanai no darba šai baznīcai piederīgā apvienībā

Šādas atlaišanas priekšnosacījums citastarp ir tāds, ka veiktās darbības iedabas dēļ prasībai neizstāties no šīs baznīcas jābūt īstai, likumīgai un attaisnotai no šīs apvienības ētosa viedokļa

Šodien pasludinātajā spriedumā Tiesa precizē, kā jānodrošina taisnīgs līdzsvars starp tāda darba devēja interesēm, kura ētoss balstās uz reliģiju, lai minētais ētoss un tiesības uz autonomiju netiktu apdraudētas, no vienas puses, un darbinieku interesēm netikt diskriminētiem reliģijas dēļ, no otras puses. Savienības tiesībās katrai dalībvalstij ir atzīta rīcības brīvība šādas līdzsvarošanas īstenošanai. Lai gan valstu tiesām principā jāatturas no attiecīgās baznīcas vai organizācijas ētosa likumības vērtēšanas, tomēr tieši šīm tiesām, nevis baznīcai vai attiecīgajai organizācijai jāvērtē tas, vai prasība attiecībā uz profesiju – aplūkoto darbību iedabas vai to veikšanas konteksta dēļ – ir īsta, likumīga un attaisnota no attiecīgā ētosa viedokļa. Šajā lietā Tiesa uzskata, ka tāda katoļu baznīcai piederīga apvienība kā Vācijas apvienība *Katholische Schwangerschaftsberatung* (katoļu baznīcai piederīga apvienība konsultācijām grūtniecības jautājumos) principā nevar atlaist katoļticīgu darbinieci vienīgi tādēļ, ka viņa ir izstājusies no katoļu baznīcas, it īpaši, ja šī apvienība šī paša darba veikšanai nodarbina personas, kuras nav katoļticīgas. Šādā situācijā nešķiet, ka pats izstāšanās fakts apdraudētu apvienības ētosu vai tiesības uz autonomiju. Tomēr tas šajā lietā galu galā būs jāvērtē Vācijas Federālajai darba lietu tiesai.

Katholische Schwangerschaftsberatung ir Vācijas katoļu baznīcai piederīga apvienība, kura konsultē grūtnieces. Tā visiem darbiniekiem liek ievērot katoļu baznīcas vadlīnijas, kurās paredzēts, ka ikvienas konsultācijas par grūtniecību mērķis ir aizsargāt nedzimušā bērna dzīvību un tādējādi tām jābūt vērstām uz to, lai mudinātu grūtnieci turpināt grūtniecību un pieņemt savu bērnu.

Kad viena no konsultantēm – katoļu baznīcas locekle – no tās izstājās 12, *Katholische Schwangerschaftsberatung* viņu šī iemesla dēļ atlaida no darba. Saskaņā ar piemērojamām kanoniskajām tiesībām izstāšanās no katoļu baznīcas tiek uzskatīta par nopietnu lojalitātes pienākumu pārkāpumu.

Attiecīgā konsultante izstāšanos pamatoja ar to, ka Limburgas diecēze no katoļticīgajiem, kuri – tāpat kā viņa – dzīvo starpkonfesionālā laulībā ar laulāto, kam ir augsts ienākumu līmenis, iekasē baznīcas nodokli, kā arī papildu baznīcas nodevu. Turklāt šī apvienība tajā pašā konsultāciju dienestā nodarbina darbiniekus, kuri nepieder katoļu baznīcai, uz kuriem neattiecas šis lojalitātes pienākums un kuriem tāpat nav riska tikt atlaistiem šī iemesla dēļ. Tāpēc konsultante atlaišanu apstrīdēja Vācijas tiesās.

Vācijas Federālā darba lietu tiesa, uzskatīdama, ka konsultantes atlaišana ir atšķirīga attieksme, kas tieši balstīta uz reliģiju, pauž šaubas par iespēju to attaisnot. Tāpēc tā lūdza Tiesu interpretēt Savienības tiesību normas par vienlīdzīgu attieksmi nodarbinātības un profesijas jomā 3 kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu 4.

Tiesa atbild, ka **Savienības tiesību akti nepieļauj** tādu valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar ko privāta organizācija, kuras ētoss balstās uz reliģiju, var **pieprasīt, lai darbinieks**, kurš ir tādas konkrētas baznīcas loceklis, kas praktizē šo reliģiju,

neizstātos no šīs baznīcas darba tiesisko attiecību laikā – **pretējā gadījumā tas tiktu atlaists no darba 5 –, kaut gan**

- šī organizācija nodarbina citas personas, kas pilda tādus pašus pienākumus kā attiecīgais darbinieks, un neprasa, lai tās būtu šīs baznīcas locekļi, un
- šim darbiniekam nav atklāti naidīgas attieksmes pret attiecīgo baznīcu,

ja, ņemot vērā minētā darbinieka profesionālās darbības iedabu vai īstenošanas kontekstu, šīs prasības attiecībā uz profesiju nav īstas, likumīgas un attaisnotas, ievērojot minētās organizācijas ētosu.

Lai arī šajā lietā šāds vērtējums jāveic Federālajai darba lietu tiesai, Tiesa tomēr tai sniedz virkni norāžu.

Tiesa norāda, ka **strīdīgā prasība tostarp nešķiet “īsta” prasība** konsultēšanai grūtniecības jautājumos. Proti, *Katholische Schwangerschaftsberatung* šādas amata vietas ir uzticējusi darbiniekiem, kuri nav katoļu baznīcas locekļi. Tas pierāda, ka arī apvienība pati uzskata, ka piederība šai baznīcai nav nepieciešama – pietiek ar to, ka konsultanti apņemas ievērot katoļu baznīcas vadlīnijas šajā jomā.

Turklāt **konsultante** izstāšanos pamatoja ar papildu baznīcas nodevas iekasēšanu – tā viņai tiek piemērota tādēļ, ka viņas vīrs nav katoļticīgais un viņam ir augsti ienākumi. Izstādamās no baznīcas, **viņa nav nedz attālinājusies, nedz atkāpusies no katoļu baznīcas priekšrakstiem un pamatvērtībām**. Nešķiet arī, ka viņa vairs nebūtu gatava ievērot minētās vadlīnijas, kuras viņa apņēmusies ievērot darba līgumā.

Katrā ziņā *Katholische Schwangerschaftsberatung* jāpierāda, ka apgalvotais tās ētosa vai tās tiesību uz autonomiju aizskārums risks ir iespējams un būtisks un ka tādējādi šādas prasības noteikšana patiešām ir nepieciešama un samērīga.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēti CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

1 Un atteicās tajā atgriezties.

2 Par to paziņojot kompetentajai pašvaldības iestādei. Tā par šo faktu informē vienīgi katoļu baznīcu, kā arī darba devēju, lai tas šo paziņojumu varētu ņemt vērā darbinieka atalgojumu aprēķinā.

3 Padomes Direktīva [2000/78/EK](#) (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju.

4 Konkrētāk, pamattiesības uz domu, pārliecības un ticības brīvību, kā arī jebkādas diskriminācijas reliģijas dēļ aizliegums.

5 Vai arī, lai darba tiesiskās attiecības varētu turpināt – atgrieztos minētajā baznīcā pēc izstāšanās no tās.